

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.70.49	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הפעלת מתנדבים גששים במשא"ז			תאריך פרסום: 12/05/2021
			תאריך תחילה: 12/05/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

נוהל הפעלת מתנדבים גששים במשא"ז

1. כללי:

א. מהות הנוהל:

להסדיר את הליכי הגיוס, ההכשרה, האימונים וההפעלה של מתנדבים-גששים במשמר האזרחי, ואופן הפעלת היחידה.

ב. ייעוד היחידה:

סיוע ליחידות הסיוע בטיפול באירועים, אשר נדרש בהם סיוע של הפעלת גשש מתנדב.

ג. עקרונות מנחים:

- (1) יחידת הגששים תוגדר כיחידת מומחים, המסייעת ליחידות הסיוע בתחנות/חבלים כפריים במג"ב, בטיפול באירועים.
- (2) בסיס חוקי להפעלה: סעיף 49 ב. לפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א-1971 וכן תקנות המשטרה (משמר האזרחי), תשנ"ו – 1996 פריט 1 סיוע ליחידות הסיוע של המשטרה.
- (3) הפעלת מתנדבי היחידה תתנהל במתכונת הקפצה, כאשר בשגרה- יופעלו המתנדבים בשגרת אימונים לשמירת כשירות, על פי תכנית מוסדרת.
- (4) הפעלת היחידה באירועים – רק כאשר נדרשת מיומנות גשש בטיפול באירוע (על פי החלטת מפקד האירוע).
- (5) ק' גששים ראשי צה"ל – מנחה מקצועי של היחידה (בהיותו מנחה מקצועי במ"י בתחום).

ד. **אחריות מקצועית לתיקוף הנוהל** – מדור מתנדבים/מחלקת מתנדבים.

2. השיטה

- א. הגדרת קריטריונים לגיוס מתנדבים גששים.
- ב. הגדרת מבנה היחידה, כפיפות ואחריות.
- ג. הפעלה ותחומי עיסוק.
- ד. הכשרה ואימונים.
- ה. שליטה ופיקוח.
- ו. מנהלה.

3. פירוט השיטה

א. **קריטריונים לגיוס גשש:**

- 1) גיל גיוס – מינימום גיל גיוס 21 עד 64 (כולל).
- 2) הליך התאמה תעסוקתית ליחידה : בהתאמה למתנדב סיור.
- 3) כשירות רפואית – ברמת עצימות בינונית.
- 4) ביצע קורס גששים צה"לי, ושירות בצה"ל לפחות שנה כגשש.
- 5) מעבר וועדת קבלה בהשתתפות ק' מתנדבים/שיטור , מב"ס/רכז מתנדבים וק' גששים מחוזי (מתנדב סק"ם).
- 6) מעבר הכשרת השלמה במסגרת המשא"ז.

ב. **מבנה היחידה, כפיפות ואחריות**

- 1) המתנדבים יתגייסו ויופעלו ברמת תחנה/ חבל כפרי במג"ב.
- 2) אחריות להפעלת הכח :
 - א) בשגרה – הפעלה מבצעית באחריות ק' אג"ם תחנה/ק' מתנדבים/מחב"ל במג"ב.
 - ב) באירועים חריגים – המתנדבים יופעלו ת"פ אג"ם מחוזי/מרחבי (על פי שיקול ק' האג"ם).
- 3) אחריות מקצועית לבניין כח היחידה בתחנה/חבל במג"ב – ק' מתנדבים/רכז מתנדבים.
- 4) ברמת מחוז (או מרחב לפי צורך), ימונה סגל קבע מתנדב – ק' גששים מחוז, אשר יסייע בתיאום וביצוע הכשרות המתנדבים והדרכות תוך תפקיד למתנדבים בתחנות (ראה פרק הכשרה ושימור כשירות בנוהל), ובתיאום, רישום ושליטה, בעת שמופעלים ברמה מחוזית/מרחבית.

ג. **הכשרת המתנדב:**

- (1) המתנדב יעבור **הכשרה בסיסית**: הקורס הבסיסי למתנדבים, ההכשרה תועבר באחריות ק' מתנדבים/רכז מתנדבים תחנה.
- (2) בסיור הקורס הבסיסי נדרש המתנדב לעבור גם **הכשרה מקצועית משלימה** בתחום גששות, לפי **תכנית שאושרה ע"י ק' גששים ראשי צה"ל** (המהווה סמכות מקצועית בנושא במ"י). ההכשרה תועבר ע"י מתנדב סק"ם – ק' גששים מחוזי או מתנדב גשש אחר, שהוסמכו ואושרו ע"י ק' גששים צה"ל להכשרת המתנדבים **(מצורפת תכנית הכשרה מקצועית, בנספח א' בנוהל)**
- (3) **הדרכה תוך תפקיד**: המתנדבים יעברו אחת לשנה הדרכה/אימון/עיון מקצועי לשמירת כשירות מקצועית. באחריות מדור מתנדבים/מחלקת מתנדבים, תיאום וביצוע ההדרכה בסיוע ק' גששים ראשי צה"ל.

ד. תפיסת הפעלה ותחומי עיסוק:

1) תפיסת הפעלה

- א) הפעלת המתנדבים באירוע, **תתבצע בנוכחות, הכוונה ובליווי שוטר קבע**.
- ב) מתנדב יח' גששים יכול לפעול ב-2 עיסוקים ביח"ם במשא"ז (לדוגמה גם כמתנדב יח"ם סיור) ובלבד שעבר הליך התאמה תעסוקתית והשלמת הכשרה כנדרש לעיסוק הנוסף.
- 2) **תחומי הפעלה**: מתנדבים גששים יסייעו לכוחות השיטור בתחנה/יחידה בכל אירוע בו נדרשת הפעלת מיומנות גשש, ובלבד שההפעלה תואמת לרמת ההתאמה התעסוקתית של המתנדב ורמת עצימות כשירות רפואית הקיימת למתנדב. להלן דוגמאות להפעלת המתנדבים:
 - א) סיוע בחיפוש אדם, באירוע חשש לחיי אדם (באירוע בו נדרש מיומנות גשש).
 - ב) סיוע באירועים בהם נגרם על פי חשד נזק משמעותי לרכוש ותשתיות.
 - ג) סיוע באיתור חשודים, נתיבי מילוט, ראיות וכדומה, באירוע גניבות חקלאיות.
 - ד) סיוע באיתור חשודים, נתיבי מילוט, ראיות וכדומה, באירועי התפרצויות ופורצים.
 - ה) סיוע באירוע בריחת עצורים.
 - ו) סיוע בבאיתור חשודים, נתיבי מילוט, ראיות וכדומה באירועי פח"ע.
 - ז) סיוע באיתור חשודים, נתיבי מילוט, ראיות באירועי שריפה והצתות.
 - ח) סיוע בחיפוש אחר אמל"ח, סמים, רכוש גנוב וכדומה במקרים בהם נדרשת מיומנות גשש.

ה. שליטה / דיווח ופיקוח

- (1) אחריות לבנין הכוח – קצין המתנדבים בתחנה/מרחב מג"ב או רכז מתנדבים תחנה (בהיעדר ק' מתנדבים) ותופעל באירוע, בליווי והכוונת שוטר קבע.
- (2) מתנדבי היחידה יופעלו מבצעית ע"י ק' האג"ם בתחנה (או מרחב בהתאם לצורך) ובאישורו/מחב"ל או ק' מתנדבים מרחבי במג"ב.
- (3) הפעלת היחידה תעשה על פי עקרונות נוהל אג"ם מס' 220.70.12 "הוצאת מתנדבים לפעילות במשא"ז" כולל זימון, רישום המתנדבים לפעילות ותדריך טרם הפעלה.

- (4) באחריות ק' המתנדבים, בשיתוף המפקד הטריטוריאלי או מי מטעם, לבצע תחקיר פרטני ומפורט בסיום כל פעילות חריגה או ייחודית בה שותפו המתנדבים והעברת עדכון אל מדור מתנדבים/מח' מתנדבים. עותק מהתחקיר יתויק בתיק היחידה.
- (5) לכל יחידה בתחנה, ימונה סגל קבע מתנדב בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.44 "מיון, מינוי וקידום סגל קבע מתנדב (סק"ס) במשא"ז" אשר יהווה גורם מתאם ומקשר בין ק' המתנדבים ליחידה.
- (6) רישום – הזנת פעילות המתנדב במערכת "שירת הסירנה" תבוצע באחריות הגורם המפעיל.

4. מנהלה

- א. מתנדבי היחידה יופעלו עם פרטי לבוש ייחודיים למתנדבי היחידה כגון: בגדי דגמ"ח, חולצות יחידתיות וכדומה (על פי אפיון מדור מתנדבים/מח' מתנדבים).
- ב. פריטי ציוד הדרושים לעבודת המתנדבים, ירכשו באחריות ענף מתנדבים מחוזי, באמצעות תקציב ביזור מתנדבים, וינופקו ליחידה המשטרתית המפעילה.

5. רמה מבצעית מחוייבת לנוהל

- א. ק' אג"ס תחנה/מ' כפרית/חבל מג"ב – הפעלה מבצעית כמותווה בנוהל זה.
- ב. קצין מתנדבים מרחבי/ רע"ן מתנדבים מחוזי/מג"ב / ק' מתנדבים מרחבי מג"ב – ניהול הכשרות, פיקוח ובקרה, ריכוז אירועים לציון והעברה לעדכון מדור מתנדבים/מחלקת מתנדבים.
- ג. מדור מתנדבים/מחלקת מתנדבים – תיקוף הנוהל וביצוע בקרות בנושא במסגרת בקרה תהליכית, נושאת, פתע, אפיון אמצעים ותקינת אמצעים.

נספח א'

תכנית הכשרה מקצועית למתנדב גשש

מפגש	השיעור	משך	מדריך	אופן העברה	הערות
1	שיחת פתיחה	17:00-17:45	קצין אג"ם תחנה/ק' מתנדבים. ק' גששים מחוז	עיוני	הצגת ייעוד והמשימות מתוך נוהל ההפעלה
	נתוני יסוד, בגילוי עקבות	18:00-18:45	ק' גששים מחוז	עיוני	איתור, זיהוי וגילוי בזירת אירוע
	מאפייני השטח	19:00-19:45	ק' גששים מחוז		במזג אויר שונה, לפי עונות, יום לילה
2	סוגי עקבות	17:00-17:45	ק' גששים מחוז/שוטר מז"פ	עיוני	סוגי עקבות וסימנים מיוחדים
	סוגי הליכות	18:00-18:45	ק' גששים מחוז	עיוני	ההבדלים בהליכת חשודים
	איתור נקודות מרבץ	19:00-19:45	ק' גששים מחוז	מעשי	תצפית אירועי ירי
3	סימנים המעידים על המצאות אמל"ח בשטח	17:00-17:45	ק' גששים מחוז/חבלן/כלבן	מעשי	חבלה, אמל"ח, תצוגה בשטח
	הצגת אירועים והפקת לקחים	18:00-18:45	ק' גששים מחוז	עיוני	
	שת"פ עם רחפן, מסוק ושיטת הכוונה	19:00-19:45	שוטר תחנה/מפעיל רחפן	עיוני	
4	תרגיל מרדף והליכה על עקבות	17:00-19:00	ק' גששים מחוז	תרגיל מעשי	
	מבחן מסכם סיכום ומשוב וחלוקת תעודות	19:00-19:45 19:45-20:15	ק' גששים מחוז + ק' מתנדבים תחנה קצין אג"ם תחנה/ק' מתנדבים. ק' גששים מחוז		